

**Presentació de la candidatura d'Ambler H. Moss
com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

Ambler H. Moss

Il·lustríssim Sr. President de l'Institut, il·lustríssims col·legues, amigues i amics,

Permeteu-me que comenci amb la descripció d'una escena significativa.

No és pas freqüent que s'empri aquest recurs en l'exordi dels parlaments de presentació de candidats davant d'aquest Ple, però prego que m'acceptin aquesta llicència, molt pròpia, altrament, del discurs periodístic.

El vespre del dilluns 18 de Desembre del 2006, a la sala d'actes de l'Institut d'Estudis Nord-americans, a la Via Augusta, de Barcelona, el president que ha estat de la Generalitat Jordi Pujol, i el cantant Raimon, intervenien plegats en un acte molt cordial, simpàtic, amb gent optimista, il·lusionada, entusiasta, agraïda. El protagonista era un amic comú, i ells s'havien aplegat, entre altres persones, en un gest de gratitud.

Aquella sala era ben plena aquell dia dels molts i molts amics catalans que poguérem acompanyar al professor de Florida Ambler H. Moss en la presentació d'un llibre seu escrit en català. Un llibre que mostra aquest títol ben significatiu: "*Quatre* *barres i estrelles*".

Un llibre que porta, també, un subtítol molt intencionat, afalagador per nosaltres, els catalans, i revelador del tarannà i del compromís ideològic del seu autor. És un llibre subtítulat "*Memòries d'un ambaixador nord-americà a Catalunya*". Obre el volum un pròleg del Molt Honorable Jordi Pujol.

Qui és Ambler Moss? Qui fou aquest ambaixador nord-americà a Catalunya?

D'antuvi queda ben palès que Moss és un catalanista nord-americà.

Però amb això, és clar, no n'hi ha prou perquè la Secció de Filosofia i Ciències Socials l'hagi proposat, unànimement, per a ser elegit i designat Membre Corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans.

El Dr. Ambler Moss, a més de la seva catalanitat afectiva i efectiva, reuneix mèrits de relleu en àmbits científics de les Ciències Socials, i té disponibilitat per a col·laborar en els treballs de l'Institut.

És a dir, concorren en ell els tres requisits positius que demanem als Membres Numeraris, i que ell, pel fet de ser proposat avui només com a Membre Corresponent, supera, doncs, amb escreix.

Idoneïtat acadèmica i científica

Ambler Moss, ciutadà nord-americà nascut a Baltimore (Maryland) l'any 1937, es va llicenciar en Ciències Polítiques i Econòmiques l'any 1960 amb *magna cum laude* a la Universitat de Yale; i es va doctorar en Dret el 1970 a la Universitat George Washington.

Va ingressar al Col·legi d'Advocats de Columbia el 1971, i al Col·legi d'Advocats de Florida el 1982.

Des del 1984 és professor d'Estudis Internacionals a la Universitat de Miami.

Entre els anys 1984 i 1994 fou Degà fundador de l'Escola de Postgrau d'Estudis Internacionals d'aquella universitat, i director del Centre Dante B. Del Fascell North-South Center entre 1984 i 2004.

La seva tasca docent ha estat reconeguda amb el Premi Graduate Student Appreciation de l'Escola de Postgrau i de l'Associació d'Estudiants Graduats de la Universitat de Miami, i fou candidat al Premi a l'Excel·lència en l'Ensenyament de la mateixa universitat.

Com a director del Centre Dante Fascell ha gestionat, com a investigador principal, ajuts del Departament d'Estat i d'altres entitats públiques dels Estats Units i de l'estranger, d'organitzacions internacionals, fundacions privades i associacions empresarials per un total de 40 milions de dòlars durant el període 1987-2004.

**Presentació de la candidatura d'Ambler H. Moss
com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

Fruit del seu treball personal en algunes d'aquestes recerques universitàries són les contribucions i articles publicats, entre d'altres llibres i revistes recents, a *Inter-American Law Review* (1997) i a *The European Union and Regional Integration* (2005).

És membre de diverses entitats acadèmiques com el Council on Foreign Relations (Nova York), el Royal Institute of International Affairs (Londres) i de l'International Institute of Strategic Studies (Londres).

Ha participat com a docent en diversos cursos de postgrau sobre matèries de la seva especialitat, com són les relacions entre Estats Units i Amèrica Llatina; anàlisis de política internacional; pensament estratègic, negociació i mediació; i negociació diplomàtica.

Ha dirigit tesis doctorals a la Universitat de Miami, i ha participat com a president o com a vocal en una cinquantena de tribunals de tesi en diverses universitats americanes.

Ambler Moss ha desplegat també una intensa i reeixida activitat diplomàtica en favor de la pau i de l'entesa entre el pobles.

Com a diplomàtic de carrera adscrit als Serveis de Relacions Exteriors dels Estats Units de Nord-Amèrica fou destinat a Barcelona com a Vice-cònsol, comesa que va exercir entre 1964 i 1966, i en la qual va destacar extraordinàriament pel seu suport coratjós als moviments clandestins democràtics i catalanistes.

Més tard, el professor Moss va formar part de la Delegació dels Estats Units a l'Organització d'Estats Americans, i entre 1969 i 1971 fou l'encarregat dels afers relacionats amb països de parla espanyola dins del Departament d'Estat, a Washington.

Diplomàtic de tarannà conciliador, i sensible als interessos dels països petits i a les seves aspiracions nacionals, el Dr. Moss fou la persona escollida pel president Jimmy Carter per negociar amb Panamà, durant els anys 1977 i 1978, el traspàs de la sobirania del Canal amb el govern d'aquell país.

Va ocupar després el càrrec d'ambaixador dels Estats Units a Panamà des de 1978 fins el 1982; i, entre 1995 i 2001, encara va formar part de la Comissió Consultiva Estats Units-Panamà.

Relacions amb la cultura catalana i disponibilitat a col·laborar amb l'Institut.

El Dr. Ambler Moss s'ha caracteritzat per la seva voluntat d'identificació amb Catalunya, capteniment que es manifesta no tan sols per la iniciativa d'emprendre l'aprenentatge primerenc, sistemàtic i a fons de la llengua catalana.

També pel fet que aplica aquesta voluntat amb un esperit reivindicatiu i de projecció internacional, com un testimoniatge forà però molt compromès i cordial respecte a la nostra llengua i a la nostra identitat nacional.

A la primera plana del seu llibre en català, Ambler Moss ha imprès la següent dedicatòria: "A la Catalunya que estimo –la seva terra, història i cultura-, a la nació que és, i a la seva gent: molts dels millors amics i amigues de la meva vida."

El Dr. Moss ha estat impulsor de la Florida Catalan Society, fundada l'any 1983 amb el professor Joaquim Roy.

L'any 1965 Moss havia promogut el reconeixement del català com a idioma propi de Catalunya en els serveis del Departament d'Estat dels Estats Units de Nord-Amèrica.

Des del 1983 sovintegen cada any les seves estades a Catalunya durant les quals freqüenta les nostres biblioteques de referència, i molt concretament la de Montserrat, on hi ha i hi havia bons amics seus de l'època de la resistència, entre ells qui era abat, Cassià Maria Just, recentment traspassat.

L'octubre de 1994, en una ponència presentada en el Congrés dels Casals Catalans, convocada a Barcelona, va recomanar l'establiment d'una oficina a Miami del Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA), iniciativa que es va desplegar l'any següent amb el seu suport a la Conselleria catalana competent.

**Presentació de la candidatura d'Ambler H. Moss
com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

L'any 1995 va coordinar la visita oficial a Miami del President Pujol i va preparar les entrevistes que la primera autoritat institucional catalana va mantenir amb les autoritats de l'Estat de Florida, i va participar en la preparació de l'Acord de Cooperació entre Florida i Catalunya.

Un any després va preparar la visita oficial a Catalunya del Governador de Florida, Lawton Chiles, i les seves entrevistes amb al President de Catalunya, Jordi Pujol, i amb l'Alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall.

L'Onze de Setembre del 1998, Moss fou convidat a donar una conferència al Casal Català de Miami amb motiu del Dia Nacional de Catalunya.

L'abril del 2004, Ambler Moss va organitzar a Barcelona el Simposi Legal Internacional Catalunya-Florida dedicat a aspectes de dret comparat que afecten als dos països.

Pel maig del 2006 va pronunciar una conferència a la Fundació Trias Fargas, de Barcelona, que va versar sobre política contemporània a Amèrica Llatina.

En el transcurs del mes de desembre de 2006 va participar en tres programes de televisió a Barcelona com a expert consultat en matèria de política internacional contemporània.

Moss va donar suport als moviments democràtics de la clandestinitat catalana sota el franquisme, i va aportar el seu gra de sorra a la formació de futurs dirigents democràtics.

Un any després d'arribar a Barcelona amb qualitat de vice-cònsol va organitzar un viatge d'estudis als Estats Units de líders de la mobilització antifranquista estudiantil que mantenien diverses posicions polítiques, com foren els casos d'Enric Argullol (qui ha esdevingut Membre Numerari de l'Institut d'Estudis Catalans), de Ferran Camps, de Xavier Ciurana i de Lluís de Carreras, entre d'altres.

Està en possessió de la Creu de Sant Jordi, distinció que li fou atorgada l'any 1986.

És un dels pocs anglosaxons que sempre et parla en català des d'un primer moment, i que mai es passa a l'anglès.

El seu llibre recent, *"(Quatre) barres i estrelles. Memòries d'un ambaixador nord-americà a Catalunya"*, més que un llibre de memòries és un assaig original, una visió positiva i optimista sobre la història i la realitat política, social, espiritual, civil i nacional de Catalunya, recolzada en una sòlida i ben païda lectura de clàssics de la historiografia moderna catalana (Pierre Vilar i Jaume Vicens Vives, principalment), i dels clàssics medievals, com Ramon Llull, al qual cita sovint en els seus treballs, sobretot el *"Llibre del gentil i dels tres savis"*, obra que Moss, en la seva docència als Estats Units, posa com a exemple de l'esperit de tolerància entre pobles i religions.

Quan va desembarcar a Barcelona per primer cop el 1961 (aleshores tenia 24 anys i era tinent de l'estol nord-americà a la Mediterrània), Ambler Moss ja havia llegit l'*"Homenatge a Catalunya"* de George Orwell, encara en anglès és clar, i va cercar llibres que parlessin de Catalunya. El primer que va trobar en una llibreria cèntrica (li va costar trobar-lo) fou la *Notícia de Catalunya* de Vicens Vives, obra que el va iniciar en el coneixement reflexiu i aprofundit dels trets de la nacionalitat catalana.

Quan l'any 1964 fou nomenat Vice-cònsol en el Consolat General dels Estats Units a la capital catalana, Ambler Moss es va proposar aprendre el català de manera sistemàtica. Amb la seva tenacitat, i amb la seva ferma convicció sobre la condició d'idioma nacional que té el català, Moss va aconseguir que la nostra llengua s'afegís a la llista de llengües oficialment reconegudes pel Departament d'Estat, a Washington, és a dir que hom oficialitzés el català als Estats Units quan el franquisme encara titllava la nostra llengua de simple dialecte marginal.

Com a patriota americà que és, Moss ens posa sovint als catalans com a exemple de voluntat nacional davant les maltempsades, i ho fa per tal d'animar als seus conciutadans en moments de crisi identitària, com aquella que molts d'ells ara tenen.

Ens posa sovint d'exemple en treballs de divulgació periodística que publica regularment a la premsa del seu país.

Un article d'Ambler Moss publicat el 22 de setembre de 1996 en el diari *The Miami Herald*, porta un títol ben significatiu de la tesi que allí defensa en aquesta línia. Diu Moss: *"Fer com fan els catalans: fer treballar el nacionalisme."*

**Presentació de la candidatura d'Ambler H. Moss
com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

A més de l'anglès, la seva llengua materna, domina l'idioma català, el francès i l'espanyol. Està casat amb Serena Welles Moss, i té tres fills, i una filla, nascuda el 15 de gener de 1980, que porta el nom de Serena Montserrat.

El Dr. Ambler Moss va ser l'ambaixador nord-americà a la nació catalana, i ara és el nostre ambaixador, l'ambaixador català, a l'Estat de Florida.

La Secció de Filosofia i Ciències Socials va votar per unanimitat la proposta d'incorporar-lo com a membre corresponent per tots aquests mèrits, i pels seus vincles amb els àmbits del Dret, l'Economia, la Ciència Política i la Comunicació Social.

Moltes gràcies.

Dr. Josep Maria Casasús i Gurí.

Membre Numerari de l'Institut d'Estudis Catalans.

Dilluns 31 de Març de 2008.